

KATAKAL

Ročník V.

6. 10. 2024

Číslo: 41

27. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

R.: Nech nás žehná Pán po všetky dni nášho života.

Mk 10, 2 - 16

Pristúpili farizeji a pokúšali Ježiša. Pýtali sa ho, či smie muž prepustiť manželku.

On im odpovedal: „Čo vám prikázal Mojžiš?“

Oni vraveli: „Mojžiš dovolil napísať priepustný list a prepustiť.“

Ježiš im povedal: „Pre tvrdosť vášho srdca vám napísal toto prikázanie. Ale Boh ich stvoril od počiatku stvorenia ako muža a ženu.

Preto muž opustí svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele.

A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!“

Doma sa ho učeníci znova na to pýtali.

On im povedal: „Každý, kto prepustí svoju manželku a vezme si inú, dopúšťa sa voči nej cudzoložstva. A ak ona prepustí svojho muža a vydá sa za iného, cudzoloží.“

Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali.

Keď to Ježiš videl, namrzený im povedal: „Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň.“

Potom ich objímal, kládol na ne ruky a požehnával ich.

Po návrate do Kafarnauma sa Ježiš vybral do Judska a on ich zasa ako zvyčajne učil. Práve v tomto kontexte k nemu prichádzajú niektorí farizeji, aby ho pokúšali a pýtajú sa ho „či smie muž prepustiť manželku.“ Cieľom otázky teda nie je poznať Ježišov názor, ale skôr pokúšať ho, dostať ho do problémov. Ježiš sa nenechá zapliesť do polemiky, ale svojou odpoveďou ohlasuje manželstvo podľa Božieho plánu.

Ako tomu v sporoch s farizejmi často býva, odpovie im otázkou, ktorá odkazuje farizejov na Tóru, Zákon, ktorý dal Boh Izraelu skrze Mojžiša: „Čo vám prikázal Mojžiš?“ Pohotová odpoveď odkazuje na knihu Deuteronomium: Mojžiš dovolil, „aby muž napísal žene priepustný list a vykázal ju zo svojho domu.“ V tomto bode Ježiš svojich poslucháčov pozve k ďalšiemu kroku: neuspokojiť sa s doslovnou interpretáciou Zákona, ale vrátiť sa k vôli Boha, Zákonodarcu. To je dôvod, prečo hovorí: „Pre tvrdosť vášho srdca vám napísal toto prikázanie.“

Dodatok o rozvode, ktorý Izraelitom odovzdal Mojžiš, bol iba gestom trpezlivosti voči tvrdosti srdca, nevere a nechote človeka počúvať Božiu vôľu.

Pôvodný Boží zámer bol úplne iný. V postoji načúvania Božieho slova v Písme, Ježiš cituje a aktualizuje dva úryvky z knihy Genesis, aby potvrdil, že Božou vôľou o človeku je monogamná, nerozlučiteľná jednota. Potom uzatvára: „Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje!“

Ježišove slová nám aj dnes pomáhajú spoznávať pravdu kresťanského manželstva: je to životný osud, príbeh a vyžaduje teda námahu a schopnosť vytrvalosti a vzájomného odpustenia. Snubný vzťah sa meria v dlhých časových horizontoch príbehu lásky, v ktorom môžu nastať pády a krízy, ale vždy musí pretrvať vôľa k obnoveniu jednoty, smerovanie k vernosti za každú cenu. Iba tak je pre manželov možné stať sa znamením Boha, ktorý je verný svojej zmluve napriek zradám neverného ľudu: Boh sa nerozviedol s Izraelom ani s Cirkvou aj napriek ich nevernosti. Áno, manželská jednota je nerozlučná, nakoľko je znamením skutočnosti, ktorá manželstvo presahuje: sobáš ako neodvolateľná zmluva medzi Bohom a jeho ľuďom, medzi Kristom a Cirkvou.

Je tu však niečo viac. Ježiš odhaľuje, že muž a žena, ktorí sa berú, musia prijať riziko jasného odlúčenia od pôvodnej rodiny; v opačnom prípade je ich jednota ohrozovaná nebezpečnými návratmi do minulosti. Keď sa dvaja zjednotia v manželstve, usilujú sa o medziľudský vzťah, ktorý je hlbší než vzťah detí k rodičom. Tento vzťah nie je len telesnou jednotou, ale manželskou jednotou v celej jej šírke, až smerovaním k tomu byť jedným telom, až k vytvoreniu jedného ducha s Kristom. Len zo skutočného odlúčenia sa od pokrvných zväzkov minulosti sa môže zrodiť pevná a definitívna jednota schopná vydávať v Kristovi Božiu vernosť každému ľudskému tvor, celému ľudstvu.

Keď prídu do domu, učeníci sa pýtajú Ježiša znovu na to isté. Sú možno natoľko udivení jeho slovami, že podľa paralelného textu u Matúša povedia, „Keď je to takto medzi mužom a ženou, potom je lepšie neženiť sa.“ Ale Ježiš s rovnakou radikálnosťou potvrdí: „Každý, kto prepustí svoju manželku a vezme si inú, dopúšťa sa voči nej cudzoložstva.“

Keď sa však ocitne tvárou v tvár cudzoložnej žene, neodsúdi ju, ale vyzve ju k obráteniu, k zmene života. To nám pripomína, že ani v tak chýlostivej záležitosti, ako je rozvod, Ježiš nehovorí poučky, ani nevynáša súdy, ale urobí zvestovanie, náročné zvestovanie vyplývajúce z Božej vôle obsiahnuté v Písme. Cirkev je povolaná, aby toto zvestovanie opakovala s veľkou priamosťou a diskretnosťou a aby ho sprevádzala milosrdenstvom vlastným Pánovi: jednota muža a ženy zostáva skutočne „veľkým tajomstvom.“ A vzhľadom k nemu sú kresťania viac než inokedy povolaní k tomu, aby „prijali Kristovo zmýšľanie.“

